Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2017-01-25

LS 2016-1434

Landstingsstyrelsen

Inledande av programmet Framtidens vårdinformations-miljö SLL samt ianspråktagande av investeringsmedel för förberedande arbete med upphandling av framtidens vårdinformationsmiljö

Föredragande landstingsråd: Daniel Forslund

Ärendebeskrivning

I ärendet föreslås att landstingsfullmäktige fattar beslut att inleda programmet Framtidens vårdinformationsmiljö SLL, FVM SLL, och beslutar om investeringsmedel för förberedande arbete med upphandling inom ramen för programmet. Vidare föreslås att landstingsstyrelsen ska ansvara för genomförandet av upphandling samt att utredningsbeslut fattas avseende investeringsobjektet Framtidens vårdinformationsmiljö SLL.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen *dels* föreslå landstingsfullmäktige besluta

att inleda programmet Framtidens vårdinformationsmiljö SLL

att uppdra åt landstingsstyrelsen att ta i anspråk den ram om 60 miljoner kronor för investeringsutgifter som beslutats för budgetåret 2017

att uppdra åt landstingsstyrelsen att ansvara för och fatta samtliga kommande erforderliga beslut vid genomförandet av upphandling av Framtidens vårdinformationsmiljö SLL

dels – under förutsättning av landstingsfullmäktiges beslut – för egen del besluta

att fatta utredningsbeslut avseende investeringsobjektet Framtidens vårdinformationsmiljö SLL.

Landstingsrådsberedningens motivering

Syftet med programmet Framtidens vårdinformationsmiljö SLL (FVM SLL) är att etablera en sammanhållen informationsmiljö utifrån invånarens och patientens behov som skapar värde för såväl invånaren som för hälso- och

sjukvårdens olika professioner i Stockholms läns landsting. Därtill sker arbetet inom programmet FVM SLL med beaktande av redan beslutade inriktningar inom vården och bidrar bland annat till att realisera målbilden i Framtidens hälso- och sjukvård (FHS).

Programmet FVM SLL ersätter det tidigare programmet 3R Framtidens vårdinformationsmiljö (3R Fvm). Då det under 2016 stod klart att samarbetet med Region Skåne och Västra Götalandsregionen inte kunde fullföljas på grund av skilda regionala förutsättningar, har Stockholms läns landsting valt att gå vidare med ett eget program och en egen upphandling av hälso- och sjukvårdens informationsmiljö. Upphandlingen är avgörande för att hälso- och sjukvården ska ha moderna och välfungerande IT-stöd som mer flexibelt kan möta framtida utmaningar och behov som nuvarande system inte är kapabla till.

Samarbetet mellan samtliga landsting och regioner liksom med ansvariga myndigheter kommer att fortsätta och fördjupas under 2017 för att öka förutsättningarna för enhetliga krav och standardiserade IT-system i hela Vårdsverige. Fokus för detta arbete, som samordnas av SKL och Inera AB, kommer ligga på grundläggande informatik och arkitektur, där landsting och regioner kommer fortsätta samverka framöver även om separata upphandlingar kommer att ske.

Det gemensamma arbete som bedrevs inom programmet 3R Fvm kring exempelvis kravställande, målarkitektur samt patientscenarier har skapat bestående värden och varit mycket effektivt och kostnadsbesparande. De samlade erfarenheter och lärdomar som dragits från 3R-samarbetet utgör en viktig grund för det fortsatta arbete som nu ska vidta inom Stockholms läns landsting, för en modern, ändamålsenlig och sammanhållen informationsmiljö för hälso- och sjukvården.

Beslutsunderlag
Arbetsutskottets protokollsutdrag den 31 januari 2017
Innovationsberedningens protokollsutdrag den 26 januari 2017
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 30 december 2016

Irene Svenonius Daniel Forslund

Carl Rydingstam

Stockholms läns landsting

Landstingsstyrelsens förvaltning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-12-30

LS 2016-1434

Handläggare:
Pia Venäläinen

Ankom
Stockholms läns landsting
2017 -01- 04
Dnr LS 2016-1434
Rotel VII

Landstingsstyrelsens
innovationsberedning

Inledande av programmet Framtidens vårdinformationsmiljö SLL samt ianspråktagande av investeringsmedel för förberedande arbete med upphandling av framtidens vårdinformationsmiljö

Ärendebeskrivning

I ärendet föreslås att landstingsfullmäktige fattar beslut att inleda programmet Framtidens vårdinformationsmiljö SLL, FVM SLL, och beslutar om investeringsmedel för förberedande arbete med upphandling inom ramen för programmet. Vidare föreslås att landstingsstyrelsen ska ansvara för genomförandet av upphandling samt att utredningsbeslut fattas avseende investeringsobjektet Framtidens vårdinformationsmiljö SLL.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 30 december 2016

Förslag till beslut

Innovationsberedningen föreslår arbetsutskottet föreslå landstingsstyrelsen *dels* föreslå landstingsfullmäktige att besluta

att inleda programmet Framtidens vårdinformationsmiljö SLL

att uppdra åt landstingsstyrelsen att ta i anspråk den ram om 60 miljoner kronor för investeringsutgifter som beslutats för budgetåret 2017

att uppdra åt landstingsstyrelsen att ansvara för och fatta samtliga kommande erforderliga beslut vid genomförandet av upphandling av Framtidens vårdinformationsmiljö SLL

dels – under förutsättning av landstingsfullmäktiges beslut – för egen del besluta

att fatta utredningsbeslut avseende investeringsobjektet Framtidens vårdinformationsmiljö SLL.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Stockholms läns landsting ska inleda programmet FVM SLL som nästa steg och för att ersätta det gemensamma programmet Framtidens vårdinformation (3RFvm). Det gemensamma programmet som drevs av Stockholms läns landsting, Västra Götalandsregionen och Region Skåne avslutades hösten 2016. Det fortsatta arbetet sker inom respektive region och landsting.

Upphandlingen är ett centralt uppdrag i programmet FVM SLL och ska resultera i en ny vårdinformationsmiljö.

Med begreppet informationsmiljö avses funktioner som kommunikation, integration, proaktivitet och mobilitet för att skapa processtöd för verksamhet och invånare. Informationsmiljön skapar förutsättningar för beslutsstöd inom hälso- och sjukvården och för kommunikation mellan vården och patienten. Uppdraget omfattar även forsknings- och kunskapsstöd samt verktyg för styrning och ledning. Funktionerna ska vara tillgängliga i realtid genom standardiserade digitala tjänster och verktyg för alla behöriga vårdgivare och för invånaren.

Upphandlingsarbetet är planerat att inledas under första halvåret 2017 och landstingsstyrelsen föreslås ansvara för det inledande genomförandet.

Bakgrund
Landstingsstyrelsen beslöt den 14 april 2015, LS 2015-0159, att godkänna samarbetet med Västra Götalandsregionen och Region Skåne enligt Programdirektiv 3R –Framtidens vårdinformation (3RFvm). Programmets övergripande syfte och idé var att etablera en sammanhållen informationsmiljö utifrån invånaren och patientens behov som skapar värde för invånaren och för hälso- och sjukvården inom regionerna.

Landstingsfullmäktige beslöt den 18 maj 2016, LS 2015-1308, att inleda upphandling av kärnsystem inom ramen för 3RFvm. Vidare beslutades att uppdra åt landstingsstyrelsen

- att ansvara för och fatta kommande erforderliga beslut avseende arbetet med upphandlingen av kärnsystem
- att ta i anspråk den ram för investeringsutgifter och driftskostnader som beslutas i budget 2017
- att i samband med delårsbokslut och årsbokslut avlämna rapport till fullmäktige avseende projektets fortskridande.

Det gemensamma arbetet för att utforma hälso- och sjukvårdens framtida informationsmiljö startade 2014. Programmet 3RFvm skapades mot bakgrund av att de tre regionerna har samsyn kring att hälso- och sjukvården till stor del saknar moderna och effektiva verktyg för att möta nedanstående framtida utmaningar.

- Tekniskt föråldrade IT-stöd som inte stödjer behov och krav från såväl invånare som vårdpersonal inom hälso- och sjukvård.
- IT-stöd saknar gemensam struktur vilket leder till en patientsäkerhetsrisk och försvårar kvalitetsutveckling.
- Hundratals verksamhetskritiska IT-stöd saknar säkrade strukturer.
- Flera IT-stöd har egna patientregister som inte är anpassade till patientdatalagen och författningar och föreskrifter om informationshantering och journalföring.
- IT-stöd som är begränsade i sin funktion och arkitektur vilket leder till omfattande manuell administration.
- Det saknas tekniska grundförutsättningar för modern, mobil informations- och kommunikationsteknik.

Under 2016 stod det klart att de två regionernas och landstingets samarbete grundat på direktivet för 3RFvm inte kunde fullföljas på grund av skilda regionala förutsättningar. Programmet är nu avslutat. Som en konsekvens av det kommer separata upphandlingar genomföras för att säkerställa respektive regions och landstings adekvata IT-stöd.

Som ett led i förberedelserna för en gemensam upphandling inom ramen för 3RFvm genomfördes det så kallade patientscenarioarbetet som syftade till att fånga de behov som hälso- och sjukvårdens medarbetare, patienter, invånare och närstående har av information, kommunikation och dokumentation i vårdens processer. Patientscenarioarbetet och utredningarna kring målarkitektur som gjorts inom ramen för 3RFvm ligger till grund för det fortsatta arbetet inom landstinget.

De två regionerna och landstinget som arbetat inom 3RFvm kommer nu att fortsätta samverka kring frågor om informatik och arkitektur. Samarbetet med Västra Götalandsregionen och Region Skåne kommer att bedrivas inom ramen för ordinarie verksamhetsarbete. Även det nationella samarbetet kommer att fortsätta genom den arbetsgrupp som etablerats

tillsammans med Inera AB, e-Hälsomyndigheten, SUSSA-[1] och Cosmic-kundgruppen och som samordnas av SKL och Inera AB.

Inom landstinget föreslås det fortsatta arbetet att drivas vidare i ett eget program med namnet FVM SLL.

Som en del i detta arbete föreslås programmet FVM SLL att inleda förberedelserna inför upphandlingsarbetet av framtidens vårdinformationsmiljö.

Överväganden

Målbild och strategi
Arbetet inom programmet FVM SLL sker med beaktande av redan beslutade inriktningar inom vården och bidrar bland annat till att realisera Framtidsplanens vision och målbild: trygga tillgången till vård och utveckla en mer patientcentrerad, effektiv och jämlik vård för framtiden.

FVM SLL bidrar till att följande mål i Framtidsplanen kan realiseras:
- Länets befolkning är friskare än 2010 och har stort förtroende för hälso- och sjukvården.
- Patientens samlade vårdbehov tillgodoses i en sammanhållen vårdkedja.
- Den informerade patienten orienterar sig enkelt i en lättillgänglig vård som erbjuder goda valmöjligheter på lika villkor.
- Patienten har tillgång till öppen och säker information om sin vård och hälsa.
- Målinriktade vårdgivare levererar en hälsofrämjande sjukvård med hög effektivitet och patientsäkerheten i fokus.
- All offentligt finansierad vård sker inom ramen för en sammanhållen informationsstruktur för att trygga kvalitet och säkerhet.

I programmet FVM SLL förenas tre perspektiv: verksamhet, informatik och teknik. Programmet etablerar tekniska lösningar som i sin tur möjliggör verksamhetsutveckling inom hälso- och sjukvården. Informatik, det vill säga ett gemensamt språk för att information ska kunna utbytas inom och mellan olika system och organisationer och behålla samma innebörd, utgör en stor utmaning och är en förutsättning för att lyckas.

---

[1] Västerbottens läns landsting, Landstinget Sörmland, Landstinget Blekinge, Landstinget Västernorrland och Region Örebro län

Syftet med FVM SLL är att:

- etablera framtidens vårdinformationsmiljö
- ge vårdverksamheten tillgång till en användarvänlig informationsmiljö i realtid med besluts- och processtöd
- tillhandahålla kvalitetssäkrad information för att kunna utveckla vårdens processer och arbetssätt
- tillhandahålla verktyg för forskning, utveckling och utbildning
- skapa förutsättningar för verksamhetsutveckling, inklusive arbete med standardisering kopplat till begrepp som process, teknik, patientsäkerhet och kvalitet
- etablera en gemensam informationsstruktur för landstinget och för länet i samverkan med nationella aktörer
- ge invånaren möjlighet för att ta aktiv del i och ansvar för sin hälsa och sjukvård
- tillhandahålla ett lättillgängligt verktyg för vårdgivare så att arbetet med kvalitets- och ledningssystem, samt informationshantering till myndigheter underlättas.

Upphandlingens omfattning
Som stöd för den framtida vårdinformationsmiljön krävs IT-lösningar bestående av ett vårdinformationssystem, som bland annat kommer att ersätta nuvarande journalsystem, samt plattformar för integration, information samt applikation.

En upphandling av vårdinformationssystem planeras att inledas under första halvåret 2017. Analysen av de närmare behoven av plattformarna fortsätter under 2017 i samband med programmets etableringsfas, varefter en plan för kommande upphandlingar, en eller flera, tas fram.

För att driva ny funktionalitet, delta i nationell och internationell samverkan kring vårdutveckling och forskning kompletteras vårdinformationssystemet med plattformar för integration, information och applikation. Detta gör landstinget mindre beroende av leverantörens arkitektur och utvecklingsarbete.

Fyra huvudsakliga objekt kommer att ingå:

- Vårdinformationssystem som ska täcka stora delar av verksamhetens huvudfunktioner och innehålla den funktionalitet som behövs för att stötta huvuddelen av de kliniska processer och arbetsflöden samt de informationsbehov som finns i vården. Exempel på huvudfunktioner är patientadministration, journalföring och stöd för läkemedelsprocessen.
- Integrationsplattform som kompletterar funktionaliteten i vårdinformationssystemet med en god teknisk integrationsförmåga.

Detta krävs för att framtidens vårdinformationsmiljö skall fungera på ett effektivt sätt.
- Informationsplattform som syftar till att säkerställa goda möjligheter för att återanvända hela vårdinformationsmiljöns data, till exempel kan patientdata användas i forskning och kvalitetsregister.
- Applikationsplattform som möter verksamhetens behov genom att erbjuda enklare utveckling och anslutning av snabba, lättrörliga och innovativa applikationer.

Upphandlingsstrategi
Upphandlingsstrategi kommer att arbetas fram under programmets etableringsfas, vilket slutligt kommer att läggas till grund för förslag till upphandlingsunderlag. Då kommer omfattningen av de olika upphandlingarna närmare att preciseras, till exempel en eller flera upphandlingar, samt vilken upphandlingsform som är lämpligt utifrån förutsättningarna enligt lagen om offentlig upphandling.

FVM SLL har en beslutad styrstruktur bestående av programägare, styrgrupp, programledning samt fyra referensgrupper. Programägare är landstingsdirektören.

Tidplan
En upphandling planeras att inledas under första halvåret 2017 och slutföras under 2018.

Genomförandet av upphandling
Landstingsstyrelsen föreslås få ansvaret för det inledande arbetet att genomföra upphandlingen och fatta de beslut som krävs efter erforderligt genomförandebeslut för investeringen har fattats av landstingsfullmäktige.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inför kommande beslut om FVM SLL vidareutvecklas och kvalitetssäkras investerings- och driftkostnadskalkyler samt beräkningar av hur investeringen bidrar till en effektivare verksamhet och att potentialen kan realiseras.

I budget 2017 har landstingsfullmäktige fastställt investeringsplan och budget för Stockholms läns landsting för åren 2017-2021. Investeringsbudgeten innehåller en investeringsram för framtidens vårdinformationsmiljö inom ramen för hälso- och sjukvårdens investeringsbudget.

Landstingsstyrelsen ges i uppdrag att ta i anspråk medel för FVM SLL inom de beslutade ramarna.
En översiktlig analys har gjorts av investeringsutgiften samt av driftskostnadskonsekvenser. Löpande förvaltning och underhåll av FVM SLL bedöms vara kostnadsneutral i förhållande till de befintliga system som avses ersättas. Därutöver tillkommer kapitalkostnader. Under en begränsad övergångstid tillkommer även omställningskostnader till följd av viss dubblering av licens- och underhållskostnader.

Under 2017 bedöms investeringsmedel behöva tas i anspråk för förberedande arbeten inför upphandling och det fortsatta arbetet med framtagning av kravspecifikation, kalkyler med mera som underlag för ett upphandlingsdokument och ett kommande genomförandebeslut i enlighet med landstingets Investeringsstrategi samt Investeringsstrategins Ansvars och Beslutsordning. Därutöver tillkommer behov av att ta investeringsmedel i anspråk under 2017 avseende verksamheternas förberedande införandearbete. Landstingsstyrelen tar därmed i anspråk 60 miljoner kronor inom den ram för investeringsutgifter som beslutats för budgetåret 2017.

Miljökonsekvenser av beslutet

Landstingets högt ställda miljömål gäller även för den föreslagna anskaffningen av Framtidens vårdinformationsmiljö SLL. Miljökraven i upphandlingsunderlaget kommer att uppställas i samverkan med landstingets miljökompetens.

Anne Rundquist
Tillförordnad landstingsdirektör

Mikael Ohrling
Sjukvårdsdirektör